

РЕЦЕНЗИЯ

върху научно-изследователската, учебно-преподавателската и административно-обществената дейност на доц. д-р арх. ГЕОРГИ НИКОЛОВ ГЕОРГИЕВ, участник в конкурс за заемане на академичната длъжност “ПРОФЕСОР” - Професионално направление: 5.7. Архитектура, строителство и геодезия, Департамент „Архитектура“ при Нов български университет, София, обявен в ДВ, бр. 25 от 20.03.2018 г.

РЕЦЕНЗЕНТ:

Член-кореспондент на БАН, проф. д.а.н. арх. АТАНАС КОВАЧЕВ,
Ръководител на Отдел „Инфраструктурни проекти“, Лесотехнически университет, София;

Декан на Архитектурен факултет, Ръководител на катедра „Архитектура и урбанистика“ и Директор на „Институт за интегрирано управление на общините“ при Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, Варна.

Рецензията е представена в качеството ми на:

- член на Научното жури, назначено със Заповед N 3-РК-222 от 25.04.2018 г. на Ректора на Нов български университет (НБУ), София – проф. д-р П. Бочков на основание Решение на АС N 08 от 24.04.2018 г.
- ръцензент по конкурса с решение на Научното жури от първото му заседание, проведено на 28.05.2018 г.

Рецензията е разработена в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ (ДВ, бр. 38 от 21.05.2010 г., с последващи изменения и допълнения), Правилника към него и нормативните документи на НБУ. Конкурсът за академичната длъжност „Професор“ е обявен за нуждите на Департамент „Архитектура“ при НБУ, София. **По обявения конкурс единствен участник е д-р арх. Георги Георгиев – понастоящем „Доцент“ в Департамент „Архитектура“ при НБУ, София.**

КРАТКИ БИОГРАФИЧНИ ДАННИ

Доц. д-р арх. Георги Георгиев е роден на 19 юни 1957 г. в гр. Шумен. Завърши математическа гимназия през 1975 г. През 1977 г. е приет за студент по архитектура във ВИАС – София – специалност „Архитектура“, като след завършване на първи курс се прехвърля в Московски архитектурен институт (МАРХИ), където се дипломира с отличие през 1983 г. През 1989 г. защитава докторска дисертация в МАРХИ. Работи като проектант и главен експерт в Националния център по териториално развитие и жилищна политика, София. От 2010 г. е хоноруван преподавател, а от 2012 г. – редовен преподавател в Нов български университет, София.

I. ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ И РЕЗУЛТАТИ

В конкурса за **академичната длъжност „Професор“** доц. д-р арх. Георги Георгиев представя научна продукция **след получаване на академичната длъжност „Доцент“**.

Представените материали в конкурса включват:

1. Монографии – 2 бр.
2. Студии и статии – 3 бр.
3. Научно-изследователски проекти – 12 бр.
4. Доклади на конференции – 4 бр.

Рецензентът приема да рецензира всички представени материали с изключение на **1 статия – „Problems of Multistory Housing Renovation in Bulgaria“**, M., МАРХИ, 2018, публикувана в реферирано научно издание в чужбина и разработена в съавторство с кандидата в конкурса.

През последните две десетилетия кандидатът участва активно в разработването на основни документи за развитието на съвременната жилищна политика в България. Научно-изследователската му дейност след 2012 г. е свързана с участие в постоянна експертна група, организирана от фондация “Habitat for Humanity” за оценка и анализ на работата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството в областта на жилищната политика (Коалиция “Достоен дом”). В периода 2013-2017 г. участва в изработване на предложения и становища по отношение на ефективността на “Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради”, както и на актуализацията на „Национална жилищна стратегия на Република България“.

Научно-изследователската и експертно-приложната дейност на доц. д-р арх. Георги Георгиев включва основно **три тематични направления:** 1) изследване и развитие на **жилищната политика** в нейните институционални, законодателни и финансови измерения и механизми за приложение, 2) **енергийно-ефективно обновяване** и устойчиво управление на жилищните сгради, и 3) създаване и усъвършенстване на **образователни програми** за обучение по жилищна политика (магистърски и за следдипломна квалификация).

На актуалните въпроси за състоянието на **жилищната политика** в България са посветени две монографии:

- Монографията **“Жилищна политика и устойчиво развитие. България в контекста на Европа“** (2017 г., НБУ) е принос към архитектурната наука с

формулиране на основните проблеми, които стоят пред жилищната политика в България въз основа на анализ на теорията и практиката в областта на жилищната политика в европейските страни. Основно достойнство на монографията, по мнение на рецензента, е диагностицирането на проблемите на масовото българско жилище на основа на анализ във времето на причините за възникването им, като и предложението за преодоляването им чрез поставянето им в контекста на европейската практика и устойчивото развитие, разбирано в пространствен, икономически и социален аспект.

- Монографията „**Housing Policy in Bulgaria. Recent History, Current Projects and Future Trends**“ (2017, Lap Lambert Academic Publishing, Saarbrücken, Germany) представлява преглед на историческото развитие и съвременните проблеми на жилищната политика в България. Книгата е публикувана на английски език, което създава възможност за запознаване на експертната общност извън България със спецификата на българското жилищно развитие.

Второто направление - **Енергийно-ефективно обновяване и устойчиво управление на жилищните сгради** включва работата по научно-приложни проекти, сред които:

- Заключителният доклад на проект TACKOBST “Bulgarian National Book of Recommendations” (Final report within TACKOBST project) разглежда задълбочено пречките пред инициирането на мащабни действия в областта на енергийно ефективна реконструкция на съществуващите жилищни сгради в България.
- Заключителният доклад на проект RESHAPE “Cross-country Retrofitting Strategies Report. Bulgaria. Policy Paper” (Final report within RESHAPE project) прави анализ на проблемите и степента на напредък в приложението на Директивата на ЕС за енергийните характеристики на сградите в български условия. Правят се предложения за промени в нормативната база с оглед на резултатите от досегашното приложение на Директивата в България.

В материалите по конкурса са приложени доклади по въпросите на устойчивото обитаване, перспективите на масовото българско жилище, енергийната ефективност и техническата паспортизация на жилищните сгради, проблемите на крайните градски квартали, жилището като фундаментално право, финансирането и институционалната подкрепа за обновяване на масовото жилище, премахване на барierите пред енергийната ефективност на жилищата в Централна и Източна Европа и др.

Третото направление - **Създаване и усъвършенстване на образователни програми и специализации за обучение по жилищна политика** (магистърски и за следдипломна квалификация) е представено с ръководен от кандидата в периода 2013-2015 г. проект BG051PO001-3.1.07-0057 „**Актуализиране на учебните програми във висшето образование в съответствие с изискванията на пазара на труда**“: Създаване и апробиране на нова специализация „Жилищна политика“ по програма „Архитектура“ – Департамент „Архитектура“ на НБУ.

През 2014 г. кандидатът инициира, ръководи и участва в разработването на нова магистърска програма **"Жилищна политика и управление на недвижими имоти"**. Програмата има за цел подготовката на квалифицирани специалисти в управлението и поддръжката на жилищни сгради с поле за реализация в централната и местната власти и в частния сектор, свързан с управление на недвижими имоти.

В по-дългосрочен план част от завършилите ще намерят реализация в специализираните фирми за управление на социални жилищна след въвеждането на необходимото законодателство в България.

ОТРАЖЕНИЕ НА НАУЧНИТЕ ПУБЛИКАЦИИ НА КАНДИДАТА В ЛИТЕРАТУРАТА (ЦИТИРАНЕ ОТ ДРУГИ АВТОРИ)

Научното творчество на кандидата е цитирано в статии от различни автори, публикувани в списания, книги, научно-изследователски проекти, студии и статии - общо 12 цитирания в чуждестранни англоезични източници.

ОЦЕНКА НА ЛИЧНИЯ ПРИНОС НА КАНДИДАТА

Монографията: **Жилищна политика и устойчиво развитие. България в контекста на Европа С.**, Изд. Нов български университет, 2017, 326 стр., е разработена самостоятелно от автора и в цялото и съдържание личният принос на доц. д-р арх. Георги Георгиев. Преобладаващата част от останалите представени в конкурса **научни публикации** са разработени **самостоятелно от автора**.

В колективните материали е коректно е посочен авторският колектив и мястото на кандидата в публикацията. Предложените за рецензиране **материали** (монографии, студии, статии) отговарят на профила на Департамент „Архитектура“ при НБУ и учебните дисциплини преподавани от доц. д-р арх. Георги Георгиев. Те са **отпечатани в научни издания у нас и в чужбина**, благодарение на което са станали достояние на научната

общност и на всички, които имат отношение към проблемите на архитектурата във всичките и жанрове. Разработените трудове представлят автора като изследовател. Те са свидетелство за познаване на теорията и практиката в изследваната област. В тях доц. д-р арх. Георги Георгиев показва способност да анализира проблеми, да прави обобщения и изводи с научни и научно-приложни приноси.

НАУЧНИ ПОСТИЖЕНИЯ И ПРИНОСИ

(научни, научно-приложни, приложни)

Със своята научна продукция доц. д-р арх. Георги Георгиев прави приноси с научен и научно-приложен характер. Като значими приноси в Монографиите и в научните публикации (статии и доклади) на кандидата могат да се изтъкнат извършените:

- исторически преглед на развитието на жилището и извеждане на основните принципи на съвременната жилищна политика;
- критичен анализ и изводи относно развитието на съвременната жилищна политика в страните от Европа в нейната пространствена и регионална специфика и приложимостта и към българските условия;
- исторически анализ на развитието на жилището и държавната жилищна политика в България през различни периоди;
- системен анализ на съвременното състояние на жилищния сектор в България в контекста на социално-икономическия преход след 1989 г. и на проблемите, произтичащи от изоставянето на централизирания непазарен модел на жилищна политика, без да бъде заместен с адекватен на пазарната икономика подход;
- критичен анализ на изследователските и пилотните инвестиционни проекти в жилищния сектор в България през последните двадесет години, включително такива с конкретен принос на автора за реализацията им;
- дефиниране на устойчивото жилище чрез методологията на „зелената“/ „пасивна“ сграда и анализ на жизнения цикъл на жилището („Life cycle analysis“);
- предложения за необходимите действия за осъществяване на цялостна държавна жилищна политика в България в контекста на направените изводи и др..

ОБОБЩЕНО : Характерът на научните приноси на кандидата могат да се отнесат към:

- обогатяване на съществуващите знания;
- прилагане на нови форми на изява на архитектурата и архитектурното творчество.

II. УЧЕБНА И ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

(извеждане на учебни занятия, работа със студенти и докторанти, създаване на учебни материали – планове и програми)

Доц. д-р арх. Георги Георгиев участва активно в учебно-преподавателската работа – от десетилетие неговият творчески път е свързан със специалност „Архитектура“ в Департамент „Архитектура“ при НБУ София. Учебната заетост на арх. Георги Георгиев (лекционни курсове и упражнения, ръководство на дипломанти и докторанти) отговаря напълно, по мнение на рецензента, на изискванията за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „Професор“.

През 2017-2018 учебна година той чете лекции по дисциплините: „Преддипломен проект II - Архитектура на сгради и комплекси“, „Специализирани зони - Бизнес парк“, „Ваканционна архитектура (в планински, крайморски, балнеоложки селища)“, „Жилищни сгради и комплекси I част“ и води упражнения по дисциплините „Архитектура на сгради и комплекси, Дипломно проектиране“, „Преддипломен проект I - Архитектура на сгради и комплекси“.

Доц. д-р арх. Георги Георгиев има принос в разработване и прилагане на образователни проекти. Той е ръководител на колектив, спечелил и реализирал проект, финансиран по оперативна програма на ЕС „Развитие на човешките ресурси“ - BG051PO001-3.1.07-0057 „Актуализиране на учебните програми във висшето образование в съответствие с изискванията на пазара на труда“: Създаване и апробиране на нова специализация „Жилищна политика“ по програма „Архитектура“ – Департамент „Архитектура“ на НБУ. Автор е на нова магистърска програма "Жилищна политика и управление на недвижими имоти". Това са инициативи, които отговарят на съвременните изисквания за обучение на студенти в нови Магистърски програми, издигащи нивото на Департамент „Архитектура“ при НБУ в условията на конкуренция между образователните институции у нас. Доц. д-р арх. Георги Георгиев има успешно участие в **учението на докторанти** за получаване на образователна и научна степен „Доктор“, която е трета степен на обучение след „Бакалавър“ и „Магистър“, съгласно нормативните документи в България на съвременния етап. Той е ръководител на **петима докторанти** в НБУ. Като ръководител на Департамент „Архитектура“ той оказва методична помощ и организационно ръководство на всички докторанти от специалността.

Кандидатът в конкурса е ръководител на дипломанти, участва в държавни дипломни комисии и в комисии за провеждане на докторантски изпити в Департамент „Архитектура“ към НБУ, София.

Арх. Георги Георгиев участва с рецензии и становища в конкурси за заемане на академични длъжности и за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“. Той е автор на **5 Становища и 1 Рецензия** по процедури в различни университети.

Средната оценка от анкетите на студентите е 4.06

III. АДМИНИСТРАТИВНА И ОБЩЕСТВЕНА ДЕЙНОСТ

Доц. д-р арх. Георги Георгиев е ръководител на департамент „Архитектура“ от 2012 г. Член е на Академичния съвет на НБУ от 2012 г. Член е на Факултетен съвет на Магистърски факултет на НБУ от 2016 г. Той участва в различни програми за обучение на преподавателския и административния състав. Взел е участие в успешно проведена програмна акредитация в НБУ на две докторски програми от професионално направление 5.7 Архитектура, строителство и геодезия през 2013 г. Ръководител е на колектива, изготвил доклада за програмна акредитация на МП Архитектура в НБУ през 2017 г.

Доц. д-р арх. Георги Георгиев участва активно в реализиране на академично сътрудничество между Нов български университет, департамент „Архитектура“ и редица европейски университети по програма Еразъм, като по този начин повишава привлекателността на МП „Архитектура“ в НБУ за студентите.

IV. ЛИЧНИ ВПЕЧАТЛЕНИЯ ОТ КАНДИДАТА

Познавам доц. д-р арх. Георги Георгиев лично от края на 70-те години на миналия век – т.е. повече от три и половина, близо четири десетилетия – от времето, когато следяхме в Московския архитектурен институт (МАРХИ) – една световно призната архитектурна школа с повече от две и половина столетия история.

По-късно той разработи своя дисертационен труд в МАРХИ под ръководството на известния учен по градоустройство - проф. арх. И. М. Смоляр и безспорно получи висока професионална подготовка.

Владеещ свободно руски и английски език арх. Георги Георгиев посвещава вече десетилетия от живота си на архитектурното образование, архитектурната наука и архитектурно-градоустройствената практика.

Благодарение на солидната си професионална подготовка и активните си контакти с водещи творци в архитектурата, той е един от българските архитекти, работещи с успех в една от най-трудните области на едромащабното планиране и проектиране – градоустройството. Големи са постиженията му и в архитектурата (в частност – жилищната политика).

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В конкурса са спазени изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) по отношение, както на обявяването му, така на представените материали. Систематизирани и културно представени тези материали илюстрират богатото научно творчество на кандидата.

Научната дейност на доц. д-р арх. Георги Георгиев съответства на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника към него и изискванията на НБУ, покривайки наукометричните показатели у нас за получаване на академичната длъжност „Професор“. От цялостното му присъствие в професията на архитекта личи успешна и ползотворна архитектурна дейност в областта на преподаването, научните изследвания, експертизата; признание от колегията у нас и в чужбина; значителен потенциал за развитие от високата на натрупания опит.

Обобщавайки, смятам, че доц. д-р арх. Георги Георгиев е:

- университетски преподавател с продължителен преподавателски стаж и лична ангажираност към проблемите на висшето образование у нас, търсещ и прилагаш иновации в методите и формите на преподаване на архитектурата;**
- учен с активна научно-изследователска работа и принос в областта на градоустройството и архитектурата - дейности, намерили отражение в редица стойностни публикации у нас и в чужбина;**

Предвид всичко гореизложено оценявам високо научно-изследователската, учебно-преподавателската и административно-обществената дейност на доц. д-р арх. Георги Георгиев.

Давам с пълна убеденост своя положителен вот „ЗА“ и предлагам доц. д-р арх. ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ да бъде избран от Академичния съвет и да заеме академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ в НБУ, София по Професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия.

Рецензент:

.....
**(Член-кореспондент на БАН, проф. д.а.н. арх. АТАНАС КОВАЧЕВ,
Чуждестранен член на Руската академия на архитектурата и строителните науки)**

София, 11.06.2018 г.